

CELEBRITAȚI STREINE

GIUSEPPE VERDI

Cel mai genial și mai fecund compositor de muzică al Italiei, nemuritorul Verdi, s'a născut la 20 Octombrie 1813 într-o casuță mizerabilă din satul Roncole (Provincia Parma). Tatăl său ținea un fel de birt, în care nu prea veneau mușterii. De mic copil Verdi era nevoit să dea ajutor părinților în lupta pentru trai. Cu mare greutate reuși să fie admis a pune în mișcare foalele orgii din parochia Roncole, în schimb câtorva gologani. La etatea de 12 ani luă locul maestrului său Baistrocchi la acel instrument bisericesc. De atunci pasiunea sa pentru muzică se accentuă din ce în ce mai cu tărie. Negustorul Antonio Barezzi din orașelul Busseto luă pe tânărul Verdi sub protecția sa și-l încredință maestrului Ferdinando Provesi, cu care făcu progrese așa de mari în cât fu rugat de toți a pleca la Milano spre a se înscrie la Conservator. Cedând stăruințelor, plecă, dar comisiunea examinătoare judecând pe tânărul Verdi ca lipsit de intuițiune muzicale suficiente l-au respins! Atunci avea 20 de ani. În urma acestui insucces, plin de durere dar nediscourajat, s'a reîntors la Busseto unde studiind mereu ajunse

în 1834 maestrul societății Filarmonice de-acolo, iar la etatea de 22 de ani luă de soție pe Margareta, fiica binefăcătorului său Barezzi. În urmă plecării la Milano și după ce se obișnuie cu apucăturile și gusturile milanezilor, se aruncă cu o iuteală amețitoare în virtuțile sale cariere. Primul său triumf l-a avut cu prima sa operă Conte Oberto de San Bonifacio, dată pentru prima dată la Teatrul „Scala” din Milano în anul 1839. Apoi în ordine cronologică au urmat: O zi de Domnie (1840), Nabucodonosor (1842), Lombardii în prima cruciată (1843), Ernani, Cei doi Foscari (1844), Ioana d'Arc, Alzira (1845), Atila (1846), Macbeth, Masnadieri (1847), Corsarul (1848), Bătălia din Legnano, Luisa Müller (1849), Stiffelio (1850), Rigoletto (1851), Trovatore, Traviata (1853), I Vespri Siciliani (1855), Simon Boccanegra, Aroldo (1857), Un bal mascat (1859), Forța destinului (1862), Don Carlo (1867), Libera me în memoria lui Rossini (1868), Aida (1871), Messa da requiem în memoria scriitorului Manzoni (1873), Otello (1887), Falstaff (1893).

În anul 1840 Verdi a pierdut pe soția sa Margareta și pe cei 2 copii avuți cu ea. Se știe că mai târziu s'a căsătorit cu Giuseppina Strepponi care i-a fost o demnă tovarășă și o bună sfătuitoare.

În 1892 cu ocaziunea comemorării lui Rossini, Verdi a dirigit el însuși orchestra la Teatrul „Scala” când i s'a făcut una din cele mai grandioase și mai entuziaste manifestațiuni. Muzica lui a devenit astăzi muzica popoului italian și servește de model tuturor măștrilor moderni din Italia.

Regretat de toată lumea, Verdi a murit la 27 Ianuarie 1901 în Milano.

Gang.-Milano

de învățământ de care, dacă nu orore, avu cel puțin indiferență.

Rămâne deci bine stabilit că în genere concursurile musicale la noi vor marca un început de mare progres în această ramură. Dar... depinde foarte mult și de împrejurări și de regulament și de judecătorii numiți a împărți premiile dacă nu se voește a se compromite ideea chiar de la început.

Pentru moment, mă voiu margini a da câte-va păreri pentru viitor, fără să le argumentez pe larg.

Primo, cred nemerit a se lăsa latitudine tuturor profesorilor de muzică de curs secundar a se înscrie la concurs și desigur cei ce nu se vor înscrie vor putea dovedi dacă au muncit, prin vre-o producție anume. Secundo, să nu se mai impună anumite choruri ale unui autor musical ci să fie liber fie-care a-și alege bucățile, căci dacă cutare sau cutare chor e frumos și bun va putea fi ales și fără impunere. Alt-fel pare a se urmări vre-un gheșeft. Cei înscriși la concurs să trimită cu o lună de zile înainte de data concursului numele și autorii a cel puțin 6 coruri studiate în conformitate cu elementele de care dispune (femenin, mixt sau bărbătesc). Comisiunea să aleagă din cele 6 coruri ale fie-cărui concurent, unul care se va nemeri comun la toți concurenții. Chorul acesta să fie executat de toate grupele. Pe lângă aceste, comisiunea să mai indice fie-cărui concurent chiar acolo în sală, încă câte un chor din cele 5 rămase. Apoi fie care concurent să fie liber a mai executa și un al treilea chor după alegerea sa. Deci în total 3 choruri, pentru care să se dea 3 note.

La aceste trebuie adăugat că nu e indiferent a-ți alege 30-40 fruntași choriști ori a produce 2-300. Și fiind-că e vorba de a se vedea munca în toată plinătatea ei, să ia parte întreaga școală sau cel puțin să se țină seamă că cel cu mai mulți elevi are muncă mai multă dar mai puțină șansă de reușită.

În sfârșit găsește nemerit—mai ales când concurenții sunt obligați a se produce—să nu se compare de cât după grupe de clase. A compara pe seminaristi cu cursul inferior de la Lazar s. ex. e un non sens.

Dar chestiunea merită să fie des-pătută. Pentru ați mă opresc aci.

Juarez Movilla

CLAUDE DEBUSSY
DUPE CAMILLE MAUCLAIR

(Sfârșit)

În „Pelleas” au ajuns calitățile sale la culme și publicul l'a aplaudat cu frenesie. Nu-i vorba, sunt în ea părți care au făcut pe public să ridă, cauza însă a fost naivitatea libretului.

Drama lui Maeterlink e în adevăr o lucrare foarte frumoasă; ea e un fel de legendă, care însă pusă în muzică, ar fi trebuit ici colea prescurtată; unele părți, citite ne plac. E atmosfera poetică și misterioasă a subiectului, dar pe scenă produc efecte comice. Amicul său Mauclair încă pe la 1893 l'a făcut atent asupra acestui lucru, dar la 1902, s'a convins el singur despre acesta.

O divergență de opinii dintre autor și compositor în privința artei careia să i se încredințeze rolul principal, i-a făcut să se certe; dar dramaturgul a fost nedrept, căci D-ra May Garden, a susținut rolul într-un mod admirabil. Apoi imputările făcute de Maeterlink compositorului și lui Carré, că i-a desfigurat lucrarea și că „i-ar părea bine să cadă opera” se explică prin nepriceperea absolută a acestuia în muzică. În adevăr dramele lui Maeterlink au fost bine primite în Franța, dar și Debussy prin muzica sa e recunoscut ca maestru de o generație întregă. Această generație îl iubea încă cu mult înainte de a-l cunoaște pe Maeterlink și certa dintre acești doi compozitori, i-a intristat mult.

Cu toate proorocirile și cu toate că unele părți sunt ridicule, opera Pelleas n'a căzut. Presa a scăr-mărat rău de tot muzica lui Debussy, dar afluența publicului a fost mare și că erea prorocită s'a prefăcut într'un succes foarte mare, meral și material. Opera a fost bine cântată și jucată; frumusețea originală și profundă a operei a fost bine scosă în relief. Pelleas și Luisa lui Charpentier care intruză o mișcare contrarie, vor fi socotite ca opere monumentale în Istoria Muzicii Franceze.

Temele operei lui Debussy, în loc de a fi precizate prin Leit-motive, se contopesc în ansamblul coloritului local și tehnica de la prima până la ultima pagină, e de o unitate surprinzătoare. S'ar putea spune că Debussy a voit prin acesta să arate adevăratele sale vederi despre declamația li-

HENRY MÜRGER

15

SCENE
DIN
VIATA DE BOHEM

ROMAN
(Urmare)

Când ajunse în stradă, se gândi ce să facă? Dacă m'as duce la Colli e? vom petrece timpul vorbind pe socoteala lui Marcel.

Traversând strada Estului, de obicei întincoasă și puțin frecventată, Rudolf distinsese o umbră care se preumbla cu o atitudine melancolică și pronunțând niște rime.

— He, he, dișe Rudolf, cine să fie acest versificator? uite, Colline!

Uite Rudolf; unde mergi?

— La tine.

— Nu mă vei găsi.

— Ce faci acolo?

— Aștept.

— Și ce aștepti?

— Ah! dișe Colline cu îngânfare, ce se poate aștepta, când cine-va are două-deci de ani; când sunt stele pe cer și cântece în aer?

— Vorbesce în prosă.

— Aștept o femeie.

— Bună seara, dișe Rudolf care își continuă drumul vorbind singur. Da! își dicea el, astăzi e ziua sfântului Cupidon, și n'as putea face un pas fără a mă împiedica de amorozați. E imoral, e scandalos. Ce face poliția?

Cum Luxemburgul era încă deschis, Rudolf intră pentru a-și scurta din cale în mijlocul aleelor deșerte el vedea adese-ori

fugind pe dinaintea lui, ca înfricoșăți de sgomotul pașilor săi, perechi misterios înlanțuite și căutând, cum dice un poet, dubla voluptate a tăcerii și a umbrei.

— Iată, dișe Rudolf, o seară care a fost copiată dintr'un roman, și în acest timp, pătruns fără voia lui de un ore-care farmec se aședă pe o bancă și privi sentimental luna.

După cât-va timp, el era cu totul sub jugul unor friguri de halucinație.

I se părea că deii și eroii de marmoră care împodobeau grădina părăseau pedestalele lor pentru a se duce să facă curte deitelor și eroinelor, vecinele lor, și el auzi pe marele Hercule făcând un madrigal pentru Velleda a cărei tunică i se păru că e scurtată în mod ciudat.

De pe banca pe care era așe-

dat, el zări lebăda basinului care se îndrepta spre o nimfă din apropiere.

— Bun! gândi Rudolf, care primea totă această mitologie, iată Jupiter care merge la o întâlnire cu Lida, numai gardianul să nu-i surprindă!

Apoi el își puse mâna la frunte și se cufundă mai adânc în mișterele sentimentului.

ar, în acest frumos moment al visului său, Rudolf fu pe neașteptate deșteptat de un gardian care se apropie de dânsul și l'atinse pe umăr.

Trebue să plec, domnule, dișe gardianul.

— E o fericire, se gândi Rudolf. Dacă aș mai sta aci cinci minute, aș avea în inimă mai mult „Vergis-mein-nicht” de cât se află pe țărurile Rinului sau în romanele lui Alfons Karr.

PROTECTORII ARTELOR

I. CEZĂRESCU

Fiu al Capitalei, pe care o conduce ca ajutor prim al d-lui Primar C. F. Robescu, cu multă dragoste și cu dorul de a mulțumi pe toată lumea.

Tânăr, în vârstă de 43 ani, d-l Cezărescu, ocupă în lumea juridică și politică un loc de frunte, de unde, cu calitățile ce are, se va ridica tot mai mult pentru a ajunge acolo unde se poate ridica cine-va în țara noastră, când e om de merit și muncitor.

Doctor în drept de la facultatea din Paris, d-l Cezărescu este unul din cei mai aleși scriitori ai noștri pe terenul juridic. A scris în drept:

„Legea Timbrului“, „Codul de procedură civilă“ în colaborare cu d-nii S. Mișonescu și V. Alexandrescu, „Falimentele din dreptul comercial“ în colaborare cu d-l Em. Dan și o mulțime de articole foarte apreciate în revista „Curierul Judiciar“.

Advocat distins, d-l Cezărescu este recunoscut ca un vorbitor ce posedă în cel mai înalt grad puterea de argumentare și o ireproșabilă claritate.

Musicant pasionat, d-sa are serioase cunoștințe musicale și e unul dintre cei mai fervenți iubitori de adevărată artă.

Dragostea și priceperea în ale muzicii i-au pus pe vremuri bagheta în mână. Chorul de la bis. Sf. Ecaterina din București, a făcut pe vremuri furor sub mâna măestră a d-lui Cezărescu și sub influența caldă a inimei lui de artist. Are o voce de tenor de totă frumusețea. E un deliciu rar, să-l așculți în duete, în familie.

Înflăcărat pentru muzică, a condus mai multe concerte religioase în orașul Câmpulung, în beneficiul săracilor din acel oraș.

E unul dintre prea pușinii iubitori de arte la noi, care înțelegând rostul unei publicațiuni ca „Gazeta Artelor“ n'a cruțat nici vorba bună, nici fapta spre a ne da un serios sprijin și un puternic imbold la muncă pe teren artistic.

Suflet de artist adevărat, simte cu noi, și ca noi.

rică și tocmai pentru aceasta n'a prescurtat textul; însă colorea palidă, simbolică, preraphaelitică a dramei l'a împedecat să-și demonstreze dexteritatea.

Inspirația sa e mult mai vivie și mai mișcătoare, chiar se vede că s'a forțat să rămână voalat și aerian după cum cere drama de care s'a servit. Opera sa rămâne ca un exemplu unic de fuziune absolută a tonului și vorbeii... și e în cinci acte; o muncă uriașă, căci e foarte greu a menține această fuziune chiar numai într'o melodie.

Claude Debussy are înaintea sa perspectiva unui viitor frumos și geniul său se poate desvolta în totă splendoarea. Debutul său în teatru probează că e cel mai nimerit maestru din Franța, pentru formarea unui nou curent în arta musicală.

Debussy și Ernest Chausson care a murit subit, au fost cei mai talentați dintre toți elevii lui Căesar Frank. Gustave Charpentier dădorește marele său succes, putere, verve și sentimentului său plin de foc; dar el n'a creat o formă artistică nouă. Orchestra sa aparține romantismului; el e urmașul lui Berlioz. Debussy însă ne arată în operele sale că a pătruns misterele profunde ale muzicii, frumusețea și psihologia sonorității. El nu seamănă întru nimic cu acești doi și este cel mai dotat a crea o dezvoltare a simfoniei, căci el posedă un talent aristocratic, o poezie internă, meritând cea mai mare admirație.

A Havriletz

GLUME

Un pianist dicea unui prieten, pe când își da toate silințele ca să pregătească un concert în beneficiul său.

— Ah, dacă ai sci ce lucru greu e să dai un concert!

— Dar să-l așculți?... dize cel-lalt.

Pictorul.—Frumosă țărăncuță, dacă ești bună, vino în atelierul meu ca să-ți fac un portret cu adevărat natural!

Țărăncă.— Mulțumesc, d-le, dar când vreau să-mi ved portretul cu adevărat natural, mă uit în oglindă.

Ha, ha!

Luându-și calea sa, el eși numai de cât din Luxemburg, fredonând cu o voce încetă o romanță sentimentală, care era pentru dânsul Marseillesa amorului.

O jumătate oră în urmă, nu știu cum, el era la Prato, așezat înaintea unui punch și discutând cu un băetandru celebru prin nasul său, care prin un ciudat privilegiu eșia aquilin în profil și cărn în față; un băetandru care a avut destule aventuri galante pentru a putea într'un asemenea cas, să dea un sfat bun și a fi de folos prietenului său.

— Decî, dicea Alexandru Schau-nard, băetandrului cu nasul..... Ești amoretat?

— Da, scumpul meu... acesta s'a întâmplat de curând, pe ne-așteptate.

— Dă-mi tutun, dize Schau-nard.

— Inchipuesce-ți, dize Rudolf că mai bine de două ore nu în-tâlnesc de cât amoretat, bărbați și femei, perechi-perechi.

Am avut ideea de a intra în Luxemburg, unde am vădut tot felul de fantasmagorii, acesta mi-a sgdudit mintea în mod îngrozitor; mă metamorfozez jumătate miel jumătate porumbel. Privește puțin trebuie să am lână și pene.

— Ce ai băut? dize Alexandru nerăbdător, mă faci să te bă-nuesc.

— Te asigur că sunt tréz, dize Rudolf. Adică nu....

Dar îți mărturisesc că am necesitate de a îmbrățișa pe cine-va.

Veđi, Alexandre, omul nu trebuie să trăiască singur, într'un cuvint trebuie ca să mă ajuți să găsec o femeie. Vom merge să

facem un tur pe la bal, și pe cea întâi care 'ți voi arăta-o te vei duce să-i spu că o iubesc.

— Pentru ce nu te duci să-i spu singur? răspuse Alexandru cu vocea-i josă.

— Eh! scumpul meu, ise Rudolf, te asigur că am uita cu totul cum trebuie să fac un asemenea lucru.

Nici nu știu cum să încep.

— E destul să sci a sfârși; dize Alexandru, dar te înțeleg.

Am vădut pe o fată tânără care iubesc oboiul, ai putea pte să-i convii

— Ah! reluă Rudolf, aș vrea să aibă mânuși albe și ochi albaștri.

— Drace! ochi albaștri nu dic... dar mânușile...

Sci că nu se pte avea numai de cât... totuși, aide în cartierul aristocrației.

VARIETĂȚI

Vestitul compositor italian Salieri (1750 — 1825) amicul lui Glück, se servea forța mult de staturile acestuia. Salieri compunând „Judecata din urmă“ îl întrebă pe Glück: partea lui Christ să fie de Tenor în această cantată, sau pentru o altă voce? Atunci Glück jumătate în glumă, jumătate în serios îi răspuse: în scurt timp îți voi spune cu siguranță ce glas are Mântuitorul. După patru zile în adevăr muri.

Școala de Belle-arte din Iași

Concursul Academiei

Jean Lecomte de Nouy, a lăsat Academiei Române, un fond din al cărui venit să se dea cite un premiu elevilor școlilor de bele-arte, în urma unui concurs. Premiul se servea de Academie, un an școlii din București și anul următor celei din Iași. Anul acesta concursul s'a ținut la școala de bele-arte din Iași, comisiunea fiind compusă din doi profesori ai acestei școle, sub președinția D-lui A. Naum, delegat al Academiei. S'a prezentat la acest concurs dece elevi; lucrările au constat din două deseme și a-nume: un desemn după o figură antică și un desemn a unui nud după natură. Comisiunea însă a respins toate lucrările concurenților ca fiind foarte slabe și neme-ritând a lua premiul care se urcă aproape la vre-o 500 lei. Fapta aceasta a comisiunei a fost criticată de multă lume competentă, care a vădut concursurile. Din două una: sau că școala de bele-arte din Iași este așa de slabă în cât nici un elev să nu merite a fi încurajat la un concurs așa de ușor; sau comisiunea a fost severă din cale afară, pretinđend elevilor a face adevărate lucrări de artă. Comisiunea trebuie să judece că acest concurs nu este de cit o încurajare dată elevilor și să nu fi pretins de la ei de cit un desemn bun, iar nici de cum capo d'opere; de alt-fel aceasta este și dorința donatorului prin regulamentul acestui premiu.

O chibzuire și o judecată mai sănătoasă, n'ar fi stricat

Fix

— Uite, dize Rudolf intrând în salonul unde era elita locului, iată una care pare foarte dulce... și el arată o fetiță destul de elegant îmbrăcată care sta rezemată într'un colț.

— Bun! răspuse Alexandru, rămâi puțin în urmă; îi voi spune ești pentru tine focul pasi-unei. Când va trebui să vii... te voi chema.

— Timp de dece minute, Alexandru vorbi cu tânăra fată care, din timp în timp isbucnea în sgomote vesele de ris și termină printr'un suris la adresa lui Rudolf, care suris făcea a însemna: Vino, avocatul d-tale a câștigat cauza.

— Aide, dize Alexandru, victoria e a noastră. Mica fără îndoi-ală, nu e de loc crudă; dar tu ai un aer prea naiv pentru a începe.

— N'ai nevoie să mă recomanđi.

(Va urma)